

Pla d'activitat docent

Comptabilitat de Costos I

Grau: Ciències Empresarials - *Management* (EMP)

Codi: 21853

Curs: Segon

Trimestre: Segon

Nombre de crèdits ECTS: 5

Hores de dedicació de l'estudiant: 125

Llengua: Català

1. Presentació de la matèria

Comptabilitat de Costos I és una assignatura obligatòria en el Grau de Ciències Empresariales.

L'objectiu bàsic de l'assignatura és entendre els procediments utilitzats per les empreses per calcular el cost dels productes i serveis que ofereixen per tal de prendre les decisions correctes.

La comptabilitat de costos és d'importància estratègica en un entorn cada vegada més competitiu.

El tema ha estat adaptat al sistema de crèdits europeus, segons estableix l'Espai Europeu d'Educació Superior. Amb això en ment, cal que els estudiants adquireixin un conjunt d'habilitats per tal d'aprovar l'assignatura.

Les hores de classe s'han reduït per a fomentar l'aprenentatge actiu per part de l'estudiant. Això significa que els estudiants estan involucrats de forma permanent en el tema, ja que es desenvolupa per mitjà de l'avaluació contínua i l'estudi personal de les obres que figuren en la bibliografia. També se li ha donat més importància al treball en equip i la capacitat de comunicació, tant oral com escrita, ja que es tracta de dues competències clau en el desenvolupament professional dels graduats.

2. Competències a assolir

El coneixement que els estudiants han d'adquirir en Comptabilitat de Costos I, es descriu en termes de competències generals i específiques que s'exposen a continuació.

Competències generals
1. Comprendre i interpretar de manera pertinent i raonada textos escrits de nivell i caràcter acadèmics. 2. Ser capaç de justificar amb arguments consistents les pròpies postures, així com de defensar-les públicament. 3. Tenir consolidats hàbits d'autodisciplina, autoexigència i rigor en la realització del treball acadèmic, així com en la organització i en la seva correcta temporalització. 4. Tenir una actitud proactiva en el desig de conèixer allò que és ignorat, imprescindible en tot procés formatiu i en tota activitat professional amb projecció. 5. Ser capaç d'aplicar amb flexibilitat i creativitat els coneixements adquirits i d'adaptar-los a contextos i situacions noves. 6. Demostrar un nivell de coneixements suficients per a la actuació professional. 7. Conèixer els diferents contextos en els que un pot treballar: la conjuntura econòmica, el sector, el mercat, la empresa i el departament. 8. Utilitzar la informació adequada en la formulació de propostes i la resolució de problemes.

Competències específiques
1. Desenvolupar els coneixements per calcular el cost del producte segons diferents sistemes. 2. Comprensió de les funcions de la Comptabilitat de Costos dins l'àrea comptable. 3. Diferenciació de la tipologia de costos. 4. Aplicació de procediments comptables: Ordenació de dades, Càlcul dels costos dels elements que componen un producte o servei, i Diferenciació i aplicació dels sistemes de costos en funció de la casuística de l'empresa. 5. Elaboració de comptes de resultats analítics.

3. Contingut

El contingut de l'assignatura es pot trobar a la bibliografia bàsica i recomanada per a cada tema. La bibliografia recomanada permetrà a l'estudiant a aprofundir en el coneixement del tema, però no és indispensable per assolir els objectius de cada tema.

L'assignatura es divideix en nou temes cadascun d'ells té els seus propis objectius amb la finalitat d'assolir els objectius generals de la matèria.

Tema 1: Introducció.

Objectius:

Després d'estudiar aquest tema, l'estudiant serà capaç de:

- ❑ Diferenciar entre comptabilitat financera, comptabilitat de gestió i comptabilitat de costos.
- ❑ Descriure els objectius de la comptabilitat de gestió i de la comptabilitat de costos.
- ❑ Distingir entre els conceptes de despesa, cost, pagament i inversió.

Programa:

Comptabilitat financera - Comptabilitat de gestió - La comptabilitat de costos. Les diferències entre despesa, cost, pagament i inversió.

Tema 2: Classificació de Costos.

Objectius:

Després d'estudiar aquest tema, l'estudiant serà capaç de:

- ❑ Llistar els principals tipus de costos: la classificació per naturalesa, els costos fixes i variables, costos directes i indirectes, costos del producte i període, els costos d'oportunitat, la classificació per àrees funcionals i altres classificacions.

Programa:

Classificacions dels costos: per naturalesa, pels costos de funcionament, els costos directes i indirectes, producte i període, els costos variables i fixos, els costos d'oportunitat, històric i actual / Standard / costos de reemplaçament, d'altres tipus de costos.

Tema 3: Sistemes de Costos directes.

Objectius:

Després d'estudiar aquest tema, l'estudiant serà capaç de:

- ❑ Calcular els costos utilitzant els sistemes de costos directes i costos directes evolucionat
- ❑ Entendre les diferències entre les empreses que produeixen un sol producte i les que produeixen diversos productes.
- ❑ Calcular el resultat de l'empresa utilitzant sistemes de costos directes.

Programa:

Sistemes de costos. Sistema de costos directes. Altres sistemes de costos parcials: sistema de costos directes .

Tema 4: Sistemes de Costos variables.

Objectius:

Després d'estudiar aquest tema, l'estudiant serà capaç de:

- ❑ Calcular els costos utilitzant els sistemes de costos variables i costos variables evolucionat.
- ❑ Calcular el resultat de l'empresa utilitzant sistemes de costos variables.
- ❑ Definir punt d'equilibri.
- ❑ Calcular i interpretar el punt d'equilibri.
- ❑ Explicar les característiques bàsiques de l'anàlisi de cost-volum-benefici i descriure les assumpcions implícites.
- ❑ Aplicar l'anàlisi cost-volum-benefici.

Programa:

Sistemes de costos. Sistema de costos variables. Altres sistemes de costos parcials: sistema de costos variables evolucionat. El punt d'equilibri. Anàlisi de sensibilitat. Anàlisi cost-volum-benefici.

Tema 5: Sistemes de Costos per seccions.

Objectius:

Després d'estudiar aquest tema, l'estudiant serà capaç de:

- ❑ Diferenciar entre sistemes de costos parcials y sistemes de costos complets.
- ❑ Tractament de les despeses generals.
- ❑ Assignació de costos indirectes a seccions principals i auxiliars.
- ❑ Identificar com imputar els costos indirectes als productes: taxa d'assignació.

Programa:

Sistemes de costos parcials i sistemes de costos complets. Costos complets per seccions: Divisió de l'empresa en seccions. Seccions principals i seccions auxiliars. Imputació de costos indirectes entre les seccions principals i auxiliars. Distribució dels costos de les seccions auxiliars a les seccions de producció. Seccions auxiliars amb prestacions recíproques, taxa d'assignació de costos indirectes i unitats equivalents. Costos per unitat de producte.

Tema 6: Sistemes de Costos per comanda.

Objectius:

Després d'estudiar aquest tema, l'estudiant serà capaç de:

- ☐ Preparar un informe de costos per comanda.
- ☐ Saber com imputar els costos directes i indirectes a un sistema de costos per comanda.
- ☐ Calcular els resultats (beneficis o pèrdues) generades per contractes no finalitzats.

Programa:

Ordre de treball. Tractament de costos en comandes: costos directes, costos indirectes de producció, imputació d'altres costos indirectes. Càlcul del resultat (benefici o pèrdues) generats per comandes no finalitzades.

Tema 7: Sistemes de Costos per procés.

Objectius:

Després d'estudiar aquest tema, l'estudiant serà capaç de:

- ☐ Diferenciar entre sistemes de costos per comanda i costos per procés.
- ☐ Saber com imputar els costos directes i indirectes a un sistema de costos per comanda.

Programa:

Cost parcial directe versus cost complet. Sistema de costos complet per procés. Valoració dels productes en curs.

Tema 8: Sistema de Costos Basat en les Activitats (ABC).

Objectius:

Després d'estudiar aquest tema, l'estudiant serà capaç de:

- ❑ Conèixer els canvis que poden ocórrer en les empreses i l'impacta d'aquests canvis en els sistemes de costos y gestió.
- ❑ Descriure el marc conceptual del sistema de costos basat en les Activitats (ABC).
- ❑ Identificar activitats i inductors de costos.
- ❑ Explicar les diferències, avantatges i desavantatges de l'ABC en relació als sistemes de costos tradicionals.

Programa:

Els canvis en el context del negoci i el seu impacte en els sistemes de comptabilitat. Descripció del model ABC. Activitats: concepte, les principals activitats principals i les activitats auxiliars. Inductors de costos. Avantatges i desavantatges de l'ABC.

Tema 9: Comptabilitat de Costos i el procés de presa de decisions.

Objectius:

Després d'estudiar aquest tema, l'estudiant serà capaç de:

- ❑ Aplicar conceptes de comptabilitat de costos a la presa de decisions. Presa de decisions sobre fixació de preus, preus especials per a comandes puntuals, fabricació o subcontractació, eliminar una part de l'empresa o la substitució d'equips.
- ❑ Entendre la importància dels diferents tipus de costos en el procés de presa de decisions com ara els costos rellevants, costos enfonsats o les despeses controlables.
- ❑ Explicar les característiques bàsiques de la teoria de les restriccions i com s'aplica en el procés de presa de decisions.

Programa:

Els costos rellevants. Prendre decisions amb les dades de la comptabilitat de costos: fixació de preus, elaborar o subcontractar (outsourcing), eliminació d'una part de l'empresa, el reemplaçament d'equips. Teoria de restriccions. Limitacions de les dades en el procés de presa de decisions.

4. Avaluació

El sistema d'avaluació que s'ha elaborat s'enfoca de manera que permet tant al professor com l'estudiant de tenir punts de referència per a l'aprenentatge de com està progressant i de com aquest procés està avançant durant el trimestre.

4.1. Criteris Generals d'Avaluació

1. Avaluació continua: 40% de la nota final.

1.1. Pràctiques: 20%

1.2. Presentació: 20%

2. Avaluació Final: 60% de la nota final.

1. Avaluació continua (40%):

L'avaluació continuada de l'assignatura es porta a terme a través de:

1.1. Pràctiques: preparació i lliurament de les pràctiques proposades (20%).

1.2. Resolució i presentació en públic d'exercicis o casos: presentació d'un exercici o cas (20%).

1.1. Pràctiques (20%)

Objectiu

L'objectiu de l'elaboració de pràctiques és posar en context i aplicar a casos numèrics els procediments o conceptes explicats.

Agrupament

Les pràctiques s'hauran de realitzar en grups de 4 a 7 persones.

Condicions de presentació

Es valorarà que la pràctica estigui ben presentada i estructurada amb claredat i coherència. És imprescindible que el treball s'hagi elaborat amb un processador de textos (*Word* o similar).

Nombre de pràctiques

El pes total en la qualificació final de les pràctiques serà del 20% de la nota final.

Lliurament

El lliurament dels informes es farà en els seminaris i es resoldran posteriorment.

1.2. Presentació en Seminaris (20%):

Objectiu

L'objectiu de les presentacions és resoldre un cas pràctic i explicar-ne una resolució raonada als companys.

Agrupament

Durant aquesta sessió es realitzaran presentacions orals d'aproximadament 20 minuts de durada, per grups de 4 o 7 persones.

Avaluació

El pes total de la presentació serà del 20 % de la nota final.

Tutorització

Uns dies abans de la presentació els grups tindran l'oportunitat de reunir-se amb el professor.

2. Avaluació final (60%):

Objectiu

Aplicació dels procediments i mètodes apresos durant el trimestre a casos específics que els estudiants hauran de resoldre de forma individual.

Característiques

Els estudiants passaran un examen escrit que contindrà aspectes tant teòrics com pràctics. L'examen s'ha d'aprovar (un 5 sobre 10) per tal de superar l'assignatura.

3. Autoavaluació:

Objectiu

Aprenentatge i consolidació dels continguts exposats a les sessions plenàries i seminaris.

Característiques

- Activitats incloses al Bloc d'Exercicis que no es resolguin al llarg de les sessions plenàries.
- Publicació de la solució a l'Aula Global de l'assignatura.
- Optativa, no té pes en la qualificació final.

4.2. Política de l'examen de recuperació i resum dels criteris d'avaluació

L'avaluació contínua no pot recuperar-se o compensar-se. Això és vàlid tant per al 20% corresponent a les pràctiques com per a la presentació en seminaris (20%).

L'examen final (60%) es pot recuperar, en cas d' haver-lo suspès. El dia exacte s'anunciarà durant el curs acadèmic.

La següent taula resumeix els criteris d'avaluació i les possibilitats de recuperació en cas de suspens:

Avaluació Continua (40%)		Examen Final (60%)
Pràctiques (20%)	Presentació (30%)	
Sí	Sí	El pes de l'avaluació continua conjuntament amb l'examen final dona la nota final. Per tal de que faci mitjana cal superar l'examen final (treure un 5 sobre 10).
No recuperable o compensable		En cas de suspens, es pot recuperar al Febrer

En la situació extraordinària de formar part d'un programa d'intercanvi reconegut oficialment per la UPF, l'estudiant pot ser avaluat utilitzant diferents mecanismes d'avaluació.

5. Bibliografia i recursos de l'assignatura

5.1. Bibliografia

ACCID (2010): *Noves tendències en control i reducció de costos*, Monografia de la *Revista de Comptabilitat i Direcció*, Barcelona.

Amat, O.; Soldevila, P. (2002): *Contabilidad y Gestión de Costos*, Ediciones Gestión 2000, SA, Barcelona.

Amat, O. i Soldevila, P. (2010): *Comptabilitat i gestió de costos*, ACCID, Barcelona.

Drury, C. (2012): *Management and Cost Accounting*, 8th edition, Cengage Learning, Hampshire.

Horngren, C.T.; Foster, G.; Datar, S.M. (2011): *Cost Accounting: A Managerial Emphasis*, 14th edition, Prentice Hall, New Jersey.

Lucey, T. (2007): *Costing*, Thomson Learning, Londres.

Rosanas, J. M. (1994): *Contabilidad de costes para la toma de decisiones*. Desclée de Brouwer, Bilbao.

5.2. Recursos docents

- Bloc d'exercicis.
- Transparències.
- Apunts.

6 . Metodologia docent

Aquesta assignatura utilitza una varietat de sessions i mètodes de treball per a que l'estudiant adquireixi el coneixement que es descriu en el pla docent. Les sessions es divideixen en dos grans grups: sessions de classe i sessions de consulta i estudi.

SESSIONS DE CLASSE

Sessions plenàries: sessions de 90 minuts amb tot el grup. La major part de l'input en les sessions plenàries prové del professor. El professor presenta els conceptes teòrics claus en comptabilitat de costos i explica el procediment correcte que cal seguir per a poder resoldre els problemes.

Sessions de seminaris: aquestes sessions tenen un durada de 90 minuts. L'objectiu de les sessions de seminaris és consolidar el coneixement dels estudiants i posar-lo a la pràctica mitjançant la participació activa.

- a. La primera part dels seminaris està dedicada a presentar la solució correcta de l'exercici o cas assignat prèviament a la sessió. Això es realitza conjuntament amb la resposta als dubtes que es puguin haver generat durant el treball individual dels estudiants o durant les sessions plenàries.
- b. Durant la segona part de la sessió, en cas de disposar de temps suficient, els alumnes resoldran un exercici escollit *ad hoc* pel professor del seminari.

SESSIONS DE CONSULTA I ESTUDI

Tutories de consulta: els estudiants poden contactar el professor per correu electrònic o bé comprova a l'Aula Global les seves hores de tutoria.

Treball individual: comprèn el treball d'estudi personal per assimilar els conceptes i procediments coberts durant les classes plenàries. L'objectiu del treball individual és la preparació per els exàmens parcials i individuals.

Treball en grup: temps de treball en grup per a la preparació de les pràctiques.

7. Planificació temporal

	DILLUNS / DIMARTS	SEMINARI	Temps fora de l'aula (ESTIMACIÓ)
Set. 1	Sessió plenària PRESENTACIÓ INTRODUCCIÓ A LA COMPTABILITAT DE COSTOS		- Treball individual: 2 hores
Set. 2	Sessió plenària LA CLASSIFICACIÓ DE COSTOS		- Treball individual: 2 hores
Set. 3	Sessió plenària SISTEMES DE COSTOS DIRECTES		- Treball individual: 2 hores
Set. 4	Sessió plenària SISTEMA DE COSTOS VARIABLES		- Treball individual: 2 hores - Elaboració 1 ^a pràctica: 2 hores - Treball en grup: - Si correspon, preparació presentació: 2 hores
Set. 5	Sessió plenària SISTEMES DE COSTOS COMPLETS PER SECCIONS I	Seminari: SISTEMA DE COSTOS DIRECTES I VARIABLES - Presentació - Correcció 1 ^a pràctica	- Treball individual: 2 hores - Elaboració 2 ^a pràctica: 2 hores - Treball en grup: - Si correspon, preparació presentació: 2 hores
Set. 6	Sessió plenària SISTEMES DE COSTOS COMPLETS PER SECCIONS II	Seminari: COSTOS COMPLETS PER SECCIONS - Presentació - Correcció 2 ^a pràctica	- Treball individual: 2 hores - Elaboració 3 ^a pràctica: 2 hores - Treball en grup: Si correspon, preparació presentació: 2 hores

	DILLUNS / DIMARTS	SEMINARI	Temps fora de l'aula (ESTIMACIÓ)
Set. 5	Sessió plenària SISTEMA DE COSTOS PER COMANDA	Seminari: SISTEMA DE COSTOS COMPLETS PER SECCIONS - Presentació - Correcció 3 ^a pràctica	- Treball individual: 2 hores - Elaboració 4 ^a pràctica: 2 hores - Treball en grup: - Si correspon, preparació presentació: 2 hores
Set. 6	Sessió plenària SISTEMAS DE COSTOS PER PROCÉS	Seminari: COSTOS PER COMANDA - Presentació - Correcció 4 ^a pràctica	- Treball individual: 2 hores - Elaboració 5 ^a pràctica: 2 hores - Treball en grup: - Si correspon, preparació presentació: 2 hores
Set. 9	Sessió plenària INTRODUCCIÓ AL SISTEMA DE COSTOS BASATS EN LES ACTIVITATS	Seminari: COSTOS PER PROCÉS - Presentació. - Correcció 5 ^a pràctica	- Treball individual: 2 hores - Elaboració 6 ^a pràctica: 2 hores - Treball en grup: Si correspon, preparació presentació: 2 hores
Set. 10	Sessió plenària PRESA DE DECISIONS EN BASE A COSTOS	Seminari: COSTOS ABC - Presentació. - Correcció 6 ^a pràctica	- Treball individual: 6-8 hores

